

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

CENTRUM KOORDYNACJI PROJEKTÓW ŚRODOWISKOWYCH

**Ogłasza nabór wniosków w trybie konkursowym
o dofinansowanie projektów z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach:**

Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”

Priorytetu V

Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych

DZIAŁANIE 5.1

KONKURS nr 2/2012 (5.1.3)

**Budowa lub modernizacja małej infrastruktury służącej
zabezpieczeniu obszarów chronionych przed nadmierną
i niekontrolowaną presją turystów**

13 lutego 2012 r.

Warunki konkursu

I. RODZAJE PROJEKTÓW PODLEGAJĄCYCH DOFINANSOWANIU

Cel konkursu

Przywracanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i ostoi gatunków na obszarach chronionych wraz z zachowaniem zagrożonych wyginięciem gatunków oraz różnorodności biologicznej poprzez ich zabezpieczenie przed nadmierną i niekontrolowaną presją turystów.

Zakres tematyczny

Tereny cenne przyrodniczo są dziedzictwem naszym i przyszłych pokoleń. Dziś żyjąc w pośpiechu w wielkich miastach, szukamy ciszy i ostoi na łonie natury. W swych poszukiwaniach często jednak niszczymy to, co najcenniejsze, zapominając o konieczności zachowania tego, co zastaliśmy dla przyszłych pokoleń.

Jednym z głównych zagrożeń funkcjonowania populacji rzadkich gatunków w Polsce jest nadmierna presja turystyczna na ostoje gatunków. Zbyt intensywna penetracja ostoi przez ludzi, zwłaszcza w newralgicznym okresie rozrodu i wychowu młodych, może doprowadzić do zaniku lokalnych populacji niektórych gatunków. Dlatego też w wielu przypadkach konieczne jest ukierunkowanie ruchu turystycznego i zorganizowanie go w sposób niezagrażający przyrodzie, a jednocześnie nieodcinający jej od ludzi.

W ramach konkursu finansowane będą kompleksowe projekty dotyczące budowy i/lub modernizacji małej infrastruktury służącej uporządkowania ruchu turystycznego na obszarach chronionych oraz budowy i/lub modernizacji obiektów, które przyczynią się do zabezpieczenia obszarów chronionych przed nadmierną presją turystów. Główny nacisk w projektach powinien zostać położony na odsunięcie głównego nurtu ruchu turystycznego od najcenniejszych i najbardziej zagrożonych ostoi gatunków i siedlisk na danym obszarze.

Priorytetowo traktowane będą projekty dotyczące zabezpieczenia obszarów Natura 2000 oraz obszarów chronionych o statusie międzynarodowym.

Kluczowymi celami przyjętej niedawno strategii Europa 2020 jest m.in. racjonalne korzystanie z zasobów, także przyrodniczych, dążenie do rozwoju społecznego wszystkich grup społecznych, jak również budowanie konkurencyjnej, zrównoważonej gospodarki. Nawiązując do założeń Strategii Europa 2020 zachęcamy do przygotowania kompleksowych projektów, które mają na celu ochronę gatunków i siedlisk przyrodniczych i również wywierają korzystny wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy regionów.

Przykładowe rodzaje projektów

Budowa lub modernizacja małej infrastruktury służącej zabezpieczeniu obszarów chronionych przed nadmierną i niekontrolowaną presją turystów, w tym budowa ścieżek dydaktycznych, ścieżek rowerowych, szlaków, parkingów, punktów widokowych, wież widokowych, zadaszeń.

Ogólne wymagania dotyczące projektu

Wsparcie będą mogły uzyskać projekty, w których główny zakres prac (co najmniej 50% wydatków kwalifikowalnych) dotyczy budowy i/lub modernizacji małej infrastruktury służącej uporządkowania ruchu turystycznego na obszarach chronionych oraz budowy i/lub modernizacji obiektów, które przyczynią się do zabezpieczenia obszarów chronionych przed nadmierną presją turystów.

Do puli w/w działań mogą być zaliczone: planowanie i przygotowanie do realizacji działań terenowych; wydatki związane z przygotowaniem i uzyskaniem wymaganych prawem uzgodnień, pozwoleń i decyzji administracyjnych; zakup materiałów budowlanych; wydatki związane z budową/modernizacją elementów małej infrastruktury turystycznej; zakup sprzętu (pod warunkiem, iż jest on niezbędny do wykonania prac, a jego zakup jest bardziej efektywny kosztowo niż wynajem na czas budowy); wykup gruntu, pod warunkiem, że wymienione wydatki umożliwiają realizację działań terenowych służących odsunięciu presji od zagrożonych gatunków lub siedlisk.

II. RODZAJE PODMIOTÓW

O dofinansowanie projektów mogą ubiegać się podmioty wymienione w *Szczegółowym opisie priorytetów PO LiŚ* i są nimi:

- parki narodowe,
- parki krajobrazowe i ich zespoły,
- jednostki organizacyjne Lasów Państwowych z wyłączeniem Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych,
- organizacje pozarządowe,
- wojewodowie,
- ogrody botaniczne,
- ogrody zoologiczne,
- instytucje naukowe oraz jednostki badawczo-rozwojowe, w tym szkoły wyższe oraz ich jednostki organizacyjne,
- urzędy morskie,
- jednostki rządowe,
- jednostki samorządowe,
- podmioty sprawujące nadzór lub zarządzające ochroną obszarów chronionych.

III. POZIOM DOFINANSOWANIA I MINIMALNA WARTOŚĆ PROJEKTÓW

Projekty mogą być współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego do wysokości 85% wydatków kwalifikowalnych całego projektu.

Wkład własny Wnioskodawcy, którego wartość nie może być niższa niż 15% wydatków kwalifikowalnych, mogą stanowić: środki z budżetu państwa w formie współfinansowania krajowego, środki prywatne lub inne środki publiczne, pod warunkiem, że środki te nie pochodzą z programów współfinansowanych przez Unię Europejską.

Beneficjent będący jednostką samorządu terytorialnego lub jego jednostką podległą musi zapewnić wkład w wysokości przynajmniej 5% wydatków kwalifikowanych w postaci środków własnych lub pożyczek. Środki te nie mogą być zastępowane środkami pochodzącymi z części budżetowych poszczególnych dysponentów, funduszy celowych lub innych środków publicznych.

Minimalna wartość projektu wynosi 400 tys. PLN

Maksymalna wartość projektu wynosi 25 mln euro.

IV. KRYTERIA OCENY I WYBORU PROJEKTÓW

Ocena projektów będzie prowadzona na podstawie *Kryteriów wyboru projektów* (załącznik nr 1 do *Szczegółowego opisu priorytetów PO LiŚ*) zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący PO LiŚ. Kryteria dostępne są na stronie: www.ckps.pl oraz www.pois.gov.pl.

Procedura wyboru i oceny projektu jest 3-etapowa.

Etap 1 – ocena formalna wniosku

Etap 2 – ocena merytoryczna I stopnia

Etap 3 – ocena merytoryczna II stopnia

Szczegółowy opis procedury wyboru wniosków znajduje się w rozdziale III *Regulaminu przeprowadzenia konkursu*.

Podstawowe wymogi formalne

Poprawnie przygotowany pod względem formalnym wniosek o dofinansowanie powinien być złożony w terminie określonym w pkt. V niniejszego ogłoszenia, sporządzony w języku polskim na obowiązującym formularzu, posiadać komplet załączników i być zgodny z okresem programowym PO LiŚ oraz *Szczegółowym opisem priorytetów PO LiŚ 2007–2013*.

Wnioskodawca nie może podlegać wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie na podstawie art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.09.157.1240).

Projekt ubiegający się o dofinansowanie powinien mieć **strategiczny charakter**, czyli realizować cele dokumentu strategicznego przyjętego przez Radę Ministrów lub inny właściwy podmiot na poziomie krajowym (np. *Strategia Rozwoju Kraju 2007 - 2015*, *Polityka Ekologiczna Państwa*, *Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej*) oraz dokumentu strategicznego na poziomie UE (np. *Strategiczne wytyczne Wspólnoty na lata 2007-2013*, *Dyrektywa siedliskowa*, *Dyrektywa ptasia*). Lista dokumentów strategicznych została opracowana przez IP i jest dostępna na stronie www.pois.gov.pl oraz www.ckps.pl.

Projekty powinny charakteryzować się **ponadregionalną lub krajową skalą oddziaływania** - ponadregionalną lub krajową skalą oddziaływania charakteryzują się działania ujęte w strategiach o charakterze ponadregionalnym. Podejmowane działania powinny być rozumiane jako narzędzie skutecznej ochrony przyrody na obszarach chronionych, dlatego powinny przyczyniać się w szczególności do realizacji założeń *Krajowej strategii ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej*.

W ramach V osi priorytetowej finansowane będą **przedsięwzięcia wykorzystujące metody o potwierdzonej skuteczności**. Wnioskodawca przygotowując projekt powinien wykazać, że zakładane w ramach projektu metody ochronne były skutecznie wdrażane w podobnych warunkach.

Uwaga!!! Ze względu na linię demarkacyjną z Instrumentem Finansowym LIFE+ nie mogą być finansowane projekty badawcze oraz projekty demonstracyjne, które obejmują przeniesienie na grunt praktyczny nowatorskich rozwiązań, ocenę i rozpowszechnienie efektów działań nowych lub niestosowanych dotychczas w proponowanym kontekście geograficznym, ekologicznym, społeczno-ekonomicznym.

Do każdego wniosku o dofinansowanie musi zostać załączona **pozytywna opinia przedstawiciela właściwych służb ochrony przyrody** potwierdzająca celowość i zasadność realizacji przygotowywanego projektu. Dla projektów realizowanych na terenie parku narodowego jest to właściwy dyrektor parku (w przypadku projektów realizowanych przez pracowników parku na terenie parku należy przedstawić opinię Rady Naukowej Parku). Dla sieci obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu jest to Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska lub Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Realizacji projektu na obszarze nieobjętym formą ochrony prawnej nie zwalnia Wnioskodawcy z przedstawienia opinii właściwego konserwatora przyrody.

Projekt powinien spełniać wszystkie wymogi dotyczące danego typu przedsięwzięć, które zawarte są w **Ogłoszeniu o konkursie** oraz **Regulaminie przeprowadzenia konkursu** stanowiącym załącznik 1 do niniejszego ogłoszenia.

Wniosek o dofinansowanie należy wypełnić na podstawie *Planu realizacji przedsięwzięcia cz. I merytoryczna* (PRP) oraz *Plan finansowania projektu* (PFP), których wzór stanowi załącznik nr 4 do niniejszego ogłoszenia. *Plan realizacji przedsięwzięcia* oraz *Plan finansowania projektu* stanowią integralną część *Wniosku o dofinansowanie* i zastępują studium wykonalności. Muszą zostać wypełnione zgodnie z instrukcją, gdyż zgodność ta podlega ocenie na etapie oceny formalnej *Instrukcja wypełniania Planu realizacji przedsięwzięcia* znajduje się w *Podręczniku dla beneficjentów* (dokument zostanie udostępniony na stronie: www.ckps.pl najpóźniej do dnia rozpoczęcia naboru wniosków).

Kryteria oceny merytorycznej I stopnia

Wartość merytoryczna projektu oraz zakładane efekty ekologiczne

Ocena opiera się na sześciu kryteriach cząstkowych, które służą określeniu wartości merytorycznej projektu oraz zakresu, realności i trwałości zaplanowanych efektów ekologicznych. Ocenie podlega w szczególności celowość realizacji proponowanego projektu, trafność i adekwatność zaplanowanych zadań w stosunku do postawionych celów, dobór metod i technologii wykorzystywanych w trakcie

realizacji, zgodność projektu z założeniami krajowej i wspólnotowej polityki ochrony środowiska oraz realność osiągnięcia i trwałość zaplanowanych efektów ekologicznych.

Status ochronny obszaru, na który oddziałuje projekt

Ocenie podlega ranga obszaru, na którym realizowany jest projekt. Projekty mogą być realizowane na terytorium lądowym lub morskim Rzeczypospolitej Polskiej. Projekty koncentrujące się na obszarach chronionych o statusie międzynarodowym (obszary wodno-błotne Ramsar, rezerваты biosfery UNESCO) lub krajowym (sieć obszarów Natura 2000, rezerваты przyrody, parki narodowe) będą traktowane priorytetowo.

Zasięg przestrzenny projektu

Zasięg przestrzenny projektu oceniany jest na podstawie lokalizacji działań prowadzonych w ramach projektu względem podziału administracyjnego kraju. Dopuszczalna jest realizacja projektu na obszarze/obszarach chronionych leżących na terenie jednego województwa, pod warunkiem spełnienia wymogów postawionych na etapie oceny formalnej, jednak szansę na najwyższą ocenę mają projekty wykraczające poza jedno województwo, tzn. realizowane na terenie 2 lub więcej województw.

Wykorzystywane materiały

Ocenie podlega dobór materiałów użytych do realizacji przedsięwzięcia pod względem zapewnienia trwałości walorów przyrodniczych i bezpieczeństwa ludzi. W ramach działania preferowane będą projekty zakładające wykorzystanie materiałów naturalnych.

Ocena merytoryczna II stopnia będzie prowadzona w oparciu o uzupełnioną i kompletną dokumentację wnioskową. W szczególności będzie dotyczyć kompletności dokumentacji aplikacyjnej (wniosku o dofinansowanie i załączników), poprawności analizy finansowej, spójności informacji zawartych we wniosku i załącznikach, poprawności identyfikacji i przypisania wydatków projektu z punktu widzenia ich kwalifikowalności, gotowości technicznej projektu do realizacji, gotowości organizacyjno-instytucjonalnej projektu w obszarze zawierania umów, trwałości projektu, wykonalności finansowej, efektywności energetycznej projektu oraz zgodności projektu z wymaganiami prawa dotyczącego ochrony środowiska.

V. CZAS TRWANIA NABORU WNIOSKÓW W RAMACH KONKURSU

Nabór wniosków odbywa się w terminie **13.03.2012 - 23.04.2012** do godz. 16:00.

VI. KWOTA PRZEWDZIANA NA KONKURS

Kwota przewidziana na konkurs wynosi **20 000 000 PLN¹**.

VII. WZÓR WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU

Wniosek o dofinansowanie oraz Plan realizacji przedsięwzięcia cz. I merytoryczna należy wypełnić za pomocą generatorów. Dodatkowo należy załączyć *Plan finansowania projektu*, którego wzór w formacie pliku XLS znajduje się na stronie internetowej www.ckps.pl. Generator *Planu realizacji przedsięwzięcia* dostępny jest na stronie www.ckps.pl. Na podstawie PRP oraz PFP należy wypełnić *Wniosek o dofinansowanie* zamieszczony na stronie: <https://generator-pois.pl>. Wzór *Wniosku o dofinansowanie* stanowi załącznik 3 do niniejszego ogłoszenia.

¹ Dopuszczana jest możliwość zwiększenia alokacji

VIII. TERMIN, MIEJSCE I SPOSÓB SKŁADANIA WNIOSKÓW O DOFINANSOWANIE

Wnioski należy składać w sekretariacie CKPŚ, ul. Stawki 2 piętro 20, w Warszawie

Za termin złożenia wniosku uważa się datę i godzinę rejestracji w sekretariacie CKPŚ.

Wniosek o dofinansowanie należy złożyć w 1 egzemplarzu wersji papierowej wraz z *Planem realizacji przedsięwzięcia* i innymi wymaganymi załącznikami wymienionymi w *Regulaminie przeprowadzenia konkursu*. Wszystkie powyższe dokumenty należy przedłożyć również w wersji elektronicznej na płycie CD lub DVD.

Wniosek wraz z załącznikami powinien być złożony w kopercie (opakowaniu), która będzie posiadać następujące oznaczenie:

<p style="text-align: center;"><i>Tytuł projektu</i></p> <p style="text-align: center;">Dot.: Konkurs nr 2/2012</p> <p style="text-align: center;">Budowa lub modernizacja małej infrastruktury służącej ochronie obszarów chronionych przed nadmierną i niekontrolowaną presją turystów</p> <p style="text-align: center;">OTWIERAĆ KOMISYJNIE</p> <p style="text-align: center;"><i>Nazwa i adres Wnioskodawcy (Beneficjenta wiodącego)</i></p>
--

IX. WZÓR UMOWY O DOFINANSOWANIE

Wzór *Umowy o dofinansowanie* stanowi załącznik 5 niniejszego ogłoszenia.

Ostateczna treść umowy zostanie uzgodniona na etapie negocjacji jej zapisów.

X. ŚRODKI ODWOŁAWCZE

Wnioskodawcy przysługują środki odwoławcze w postaci protestu oraz odwołania.

XI. ZAŁĄCZNIKI

1. *Regulamin przeprowadzenia konkursu* dostępny na www.ckps.pl
2. *Kryteria wyboru projektów* dostępne na www.ckps.pl oraz www.pois.gov.pl
3. *Wzór Wniosku o dofinansowanie* dostępny na <https://generator-pois.pl>
4. *Wzór Planu realizacji przedsięwzięcia oraz Planu finansowania projektu* dostępny na www.ckps.pl
5. *Wzór Umowy o dofinansowanie* dostępny na www.ckps.pl oraz www.pois.gov.pl